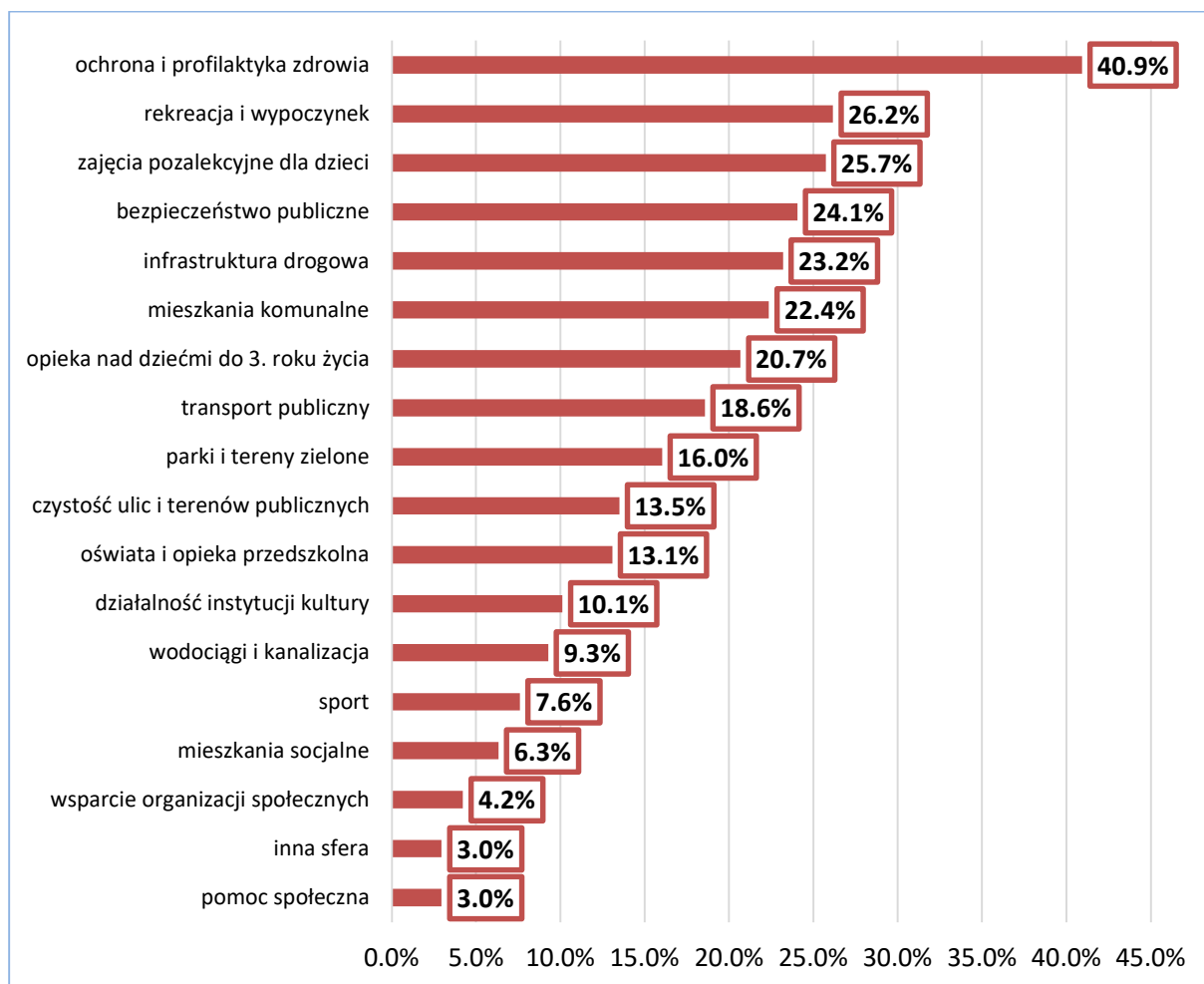

WNIOSKI Z SONDAŻU SPOŁECZNEGO WŚRÓD MIESZKAŃCÓW

W ramach prac nad diagnozą sytuacji gminy Tułowice zrealizowano sondażowe badanie ankietowe wśród mieszkańców, które dotyczyło warunków życia i jakości usług publicznych. W ramach procesu tworzenia nowej strategii przyjęto bowiem założenie, że to właśnie mieszkańcy – przedstawiciele lokalnej wspólnoty – będą w stanie najtrafniej zdiagnozować obecny stan rozwoju gminy oraz wesprzeć proces planowania celów i zadań na kolejne lata. Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje i wnioski płynące z badania sondażowego. Pełną analizę zawiera dedykowany raport z badania.

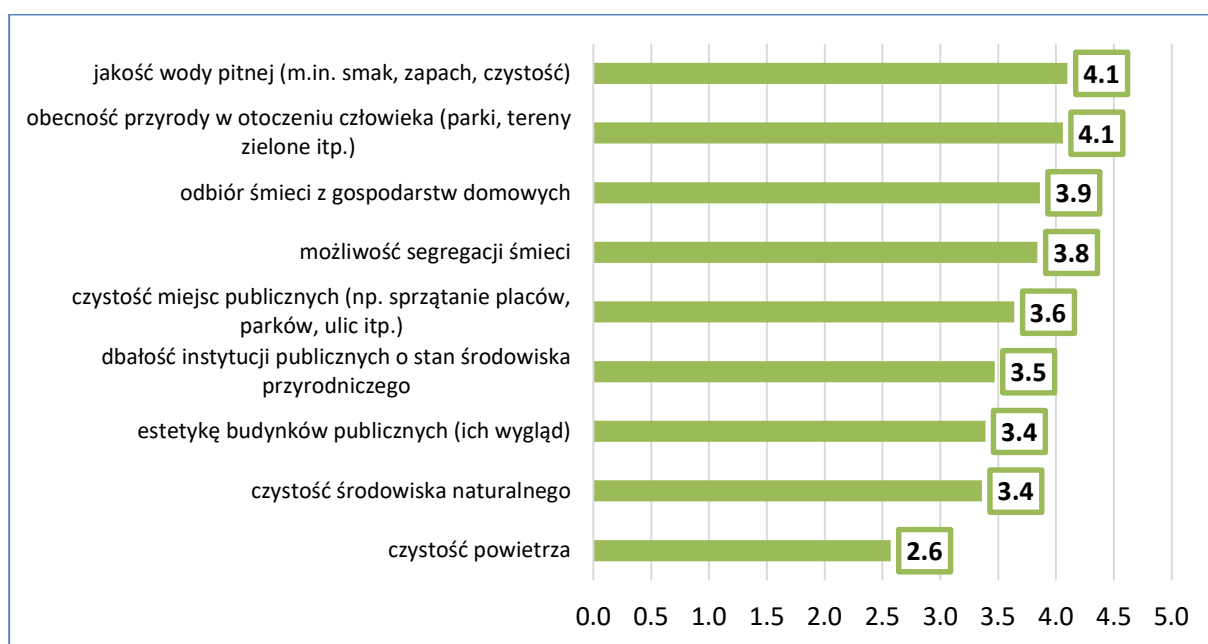
- 72,6% ankietowanych mieszkańców zadeklarowało zadowolenie z faktu, iż zamieszkuje gminę Tułowice. Z drugiej jednak strony, niemal 1/3 badanych odpowiedziała, że rozważa możliwość zamieszkania w innym miejscu, poza gminą. Wskazuje na konieczność doskonalenia lokalnych warunków życia, pracy i wypoczynku oraz realizacji działań ukierunkowanych na silniejsze zintegrowanie mieszkańców z gminą.
- 78,5% respondentów wskazywało na swoje zainteresowanie sprawami gminy. Główne źródła informacji - w opinii mieszkańców – stanowią: media społecznościowe, w szczególności profil gminy na Facebook’u, strona internetowa Urzędu Miejskiego w Tułowicach, lokalna telewizja Tułowice TV, czyli generalnie wszelkie media elektroniczne. Sprawy gminy są też częstym tematem rozmów między sąsiadami. Większość respondentów umiarkowanie oceniła przy tym system komunikacji na linii władze lokalne – społeczność lokalna. Na pytanie dotyczące tego, czy informują one mieszkańców o swoich działaniach, 40,1% ankietowanych oceniło, że robią to średnio. Pozytywnie system ten oceniło nieco ponad 1/3 ankietowanych (35,0%), a prawie 1/4 (24,9%) wskazało, że władze gminy w ogóle nie informują lub słabo informują o swoich działaniach. Z jednej strony może to wskazywać na konieczność poprawy jakości i dostępności informacji oraz doskonalenia form kontaktu i dialogu z mieszkańcami, a z drugiej może być konsekwencją bardzo dużego zainteresowania mieszkańców sprawami gminy i chęci włączania się w procesy decyzyjne.
- Przynależność do organizacji pozarządowej zadeklarowało 17,3% respondentów. Ocena tej współpracy była przeciętna, choć należy wskazać, że w wielu przypadkach nie bazuje ona na bezpośrednich doświadczeniach. Jednocześnie ponad połowa ankietowanych (57%) wskazała, że przedstawiciele ich gospodarstwa domowego uczestniczą w życiu gminy poprzez udział w wydarzeniach publicznych, imprezach, festynach, wspólnych działaniach itp. Warto zatem kontynuować działania na rzecz zwiększania aktywności mieszkańców oraz stopnia zintegrowania całej społeczności lokalnej.
- Jako najważniejsze dziedziny rozwoju w kolejnych latach respondenci wskazali: ochronę i profilaktykę zdrowia (40,9%; wydaje się, że częściowo może to być spowodowane trwającą w trakcie realizacji badania pandemią i generalnie ogólnopolskimi problemami służby zdrowia, które dodatkowo obnażyła ta sytuacja; gminna powinna jednak w miarę swoich możliwości uwzględnić to wskazanie w swojej polityce rozwoju, również w ramach działań pośrednich, ukierunkowanych na zdrowie – zieleń, czyste powietrze, oferta aktywnego spędzania czasu wolnego itp.), rekreację i wypoczynek (26,2%), zajęcia pozalekcyjne dla dzieci (25,7%), bezpieczeństwo publiczne (24,1%), infrastrukturę drogową (23,2%), mieszkania komunalne (22,4%) oraz opiekę nad dziećmi do lat 3 (20,7%)..

Wykres 1. Priorytety rozwojowe w ocenie mieszkańców (n=237)

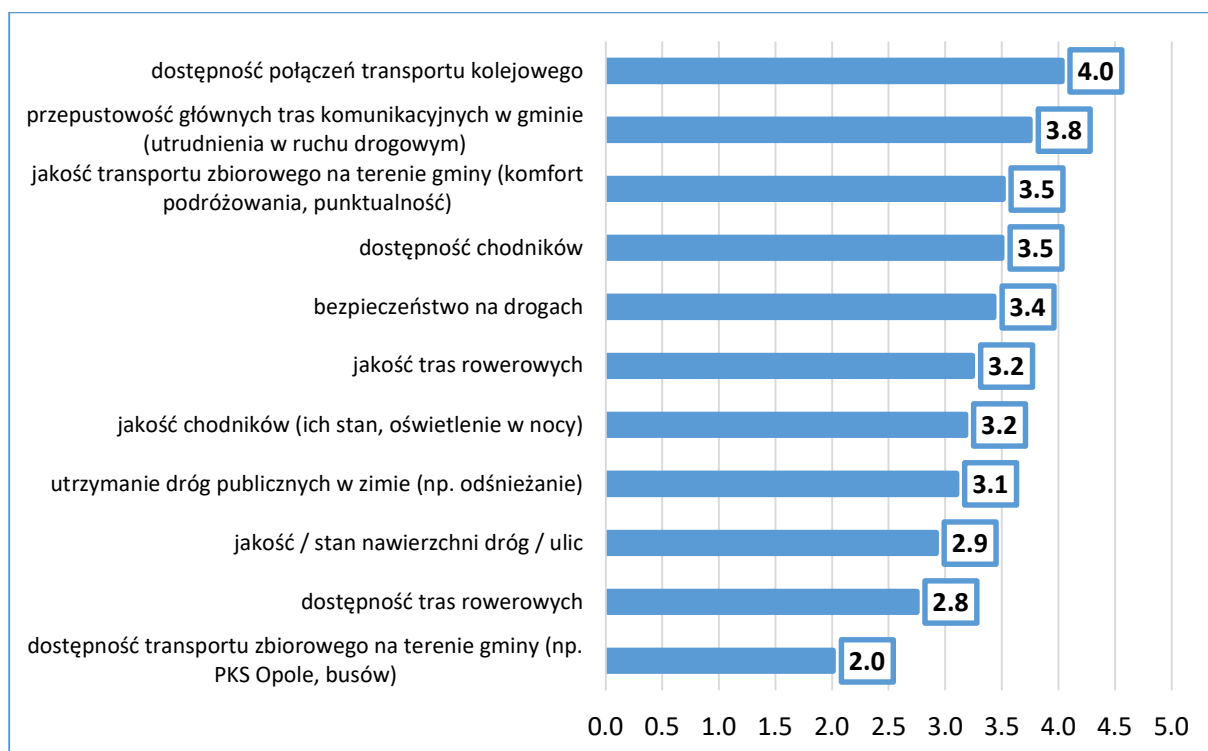

- Mieszkańcy dobrze ocenili czynniki odnoszące się do środowiska. Najniżej podsumowana została czystość powietrza. Przeciętne oceny otrzymały również: czystość środowiska naturalnego, estetyka budynków publicznych i dbałości instytucji publicznych o stan środowiska przyrodniczego. W tym kontekście, niezwykle ważnym zadaniem samorządu gminnego w kolejnych latach powinno być podejmowanie kompleksowych działań na rzecz poprawy jakości powietrza, takich jak: działania informacyjno-edukacyjne, świadczenie doradztwa dla mieszkańców, wsparcie dla wymiany nieekologicznych źródeł ciepła, rozwoju odnawialnych źródeł energii itp.
- W obszarze transportu i mobilności, do najniżej ocenianych aspektów w gminie należy: jakość dróg (2,9 pkt.), dostępność tras rowerowych (2,8 pkt.) oraz dostępność transportu zbiorowego (2,0 pkt.). Wykluczenie transportowe, związane z brakiem dostępu do transportu zbiorowego, jest często sprzężone z innymi typami wykluczenia, oraz wpływa niekorzystnie na jakość i poziom życia oraz aktywność gospodarczą i społeczną mieszkańców. Rower z kolei stanowi obecnie ważny alternatywny środek transportu czy formę rekreacji, pozytywnie wpływając na kondycję, zdrowie i samopoczucie mieszkańców. Należy uwzględnić to przy długofalowym rozwoju gminy.
- Mieszkańcy raczej dobrze oceniają poziom bezpieczeństwa w gminie – 55,7% z nich czuje się tu całkowicie bezpiecznie lub bezpiecznie. Należy jednak zwrócić uwagę na ponad 1/3 ankietowanych (35,4%), która oceniła poziom bezpieczeństwa jako średni. W tym kontekście, warto przeprowadzić pogłębioną analizę czynników wpływających na taką ocenę, aby odpowiednio zaplanować ewentualne działania interwencyjne.

Wykres 2. Ocena czynników w obszarze: ŚRODOWISKO (n=237)

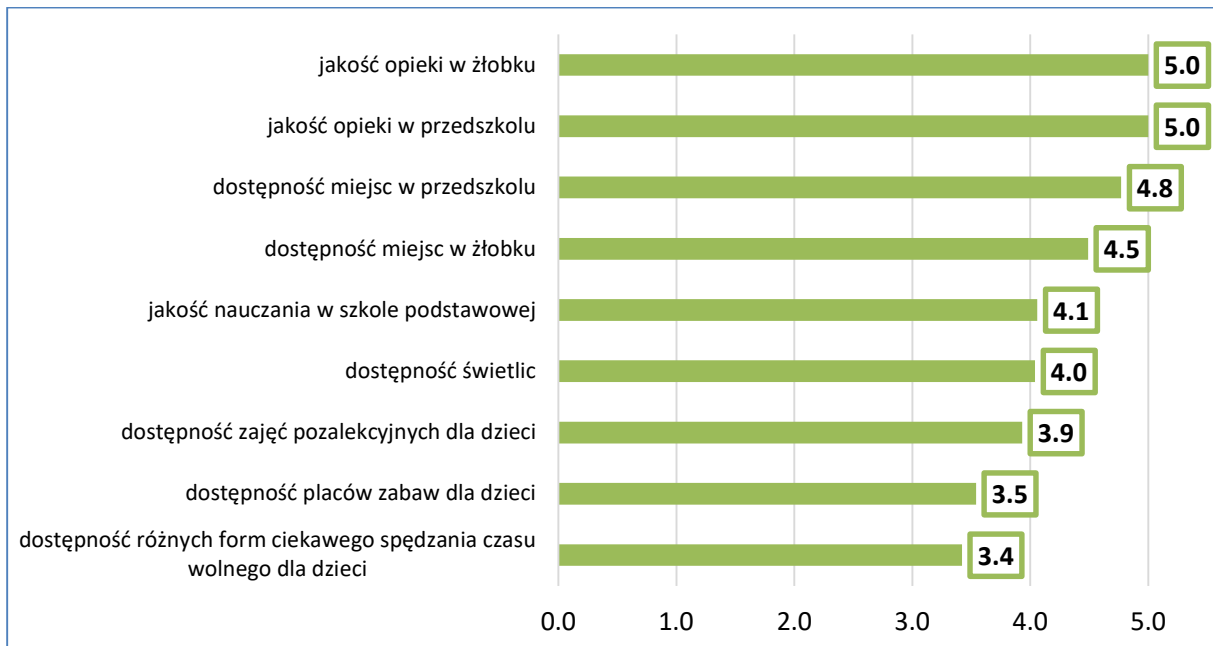

Wykres 3. Ocena czynników w obszarze: TRANSPORT (n=237)

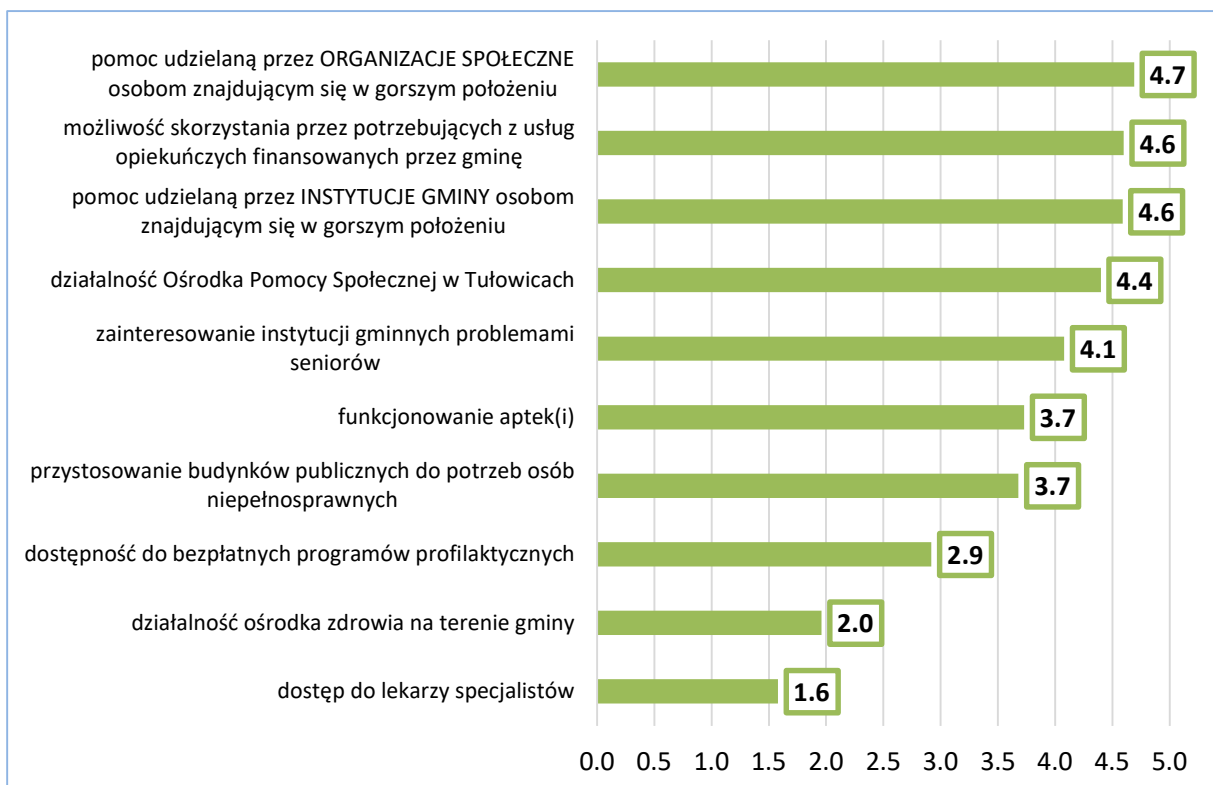
- W obszarze edukacji i wychowania respondenci najniżej, lecz wciąż powyżej 3 pkt. oceniono dostępność placów zabaw dla dzieci oraz ogólnie różnych form ciekawego spędzania czasu wolnego dla dzieci. Rozwijanie szerokiej i atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego może stanowić jedno z ważnych, a relatywnie nisko kosztowych zadań samorządu lokalnego. W tym kontekście warto zadbać nie tylko o zajęcia pozalekcyjne czy inne formalne formy, lecz także tworzenie przyjaznych, atrakcyjnych przestrzeni publicznych, dostosowanych do potrzeb najmłodszych mieszkańców.

Wykres 4. Ocena czynników w obszarze: EDUKACJA I WYCHOWANIE (n=237)

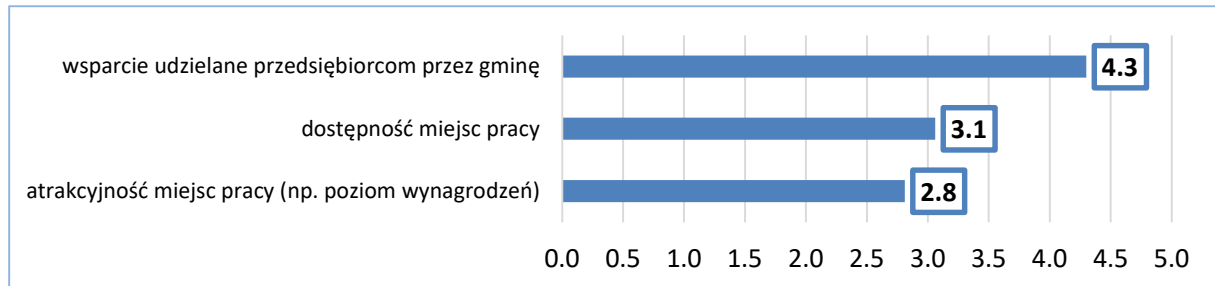
- Obszar ochrony zdrowia został krytycznie oceniony przez respondentów. Mieszkańcy nisko ocenili: dostępność bezpłatnych programów profilaktycznych (2,9 pkt.), działalność ośrodka zdrowia (2,0 pkt.) oraz dostępność lekarzy specjalistów (1,6 pkt.). Jak wspomniano, może to być powiązane z sytuacją pandemiczną oraz generalnie złym stanem służby zdrowia w Polsce. Niemniej, gmina powinna zaplanować w granicach swoich kompetencji działania mających na celu podnoszenie jakości i dostępności opieki zdrowotnej, w tym profilaktyki.

Wykres 5. Ocena czynników w obszarze: USŁUGI SPOŁECZNE I OCHRONA ZDROWIA (n=237)

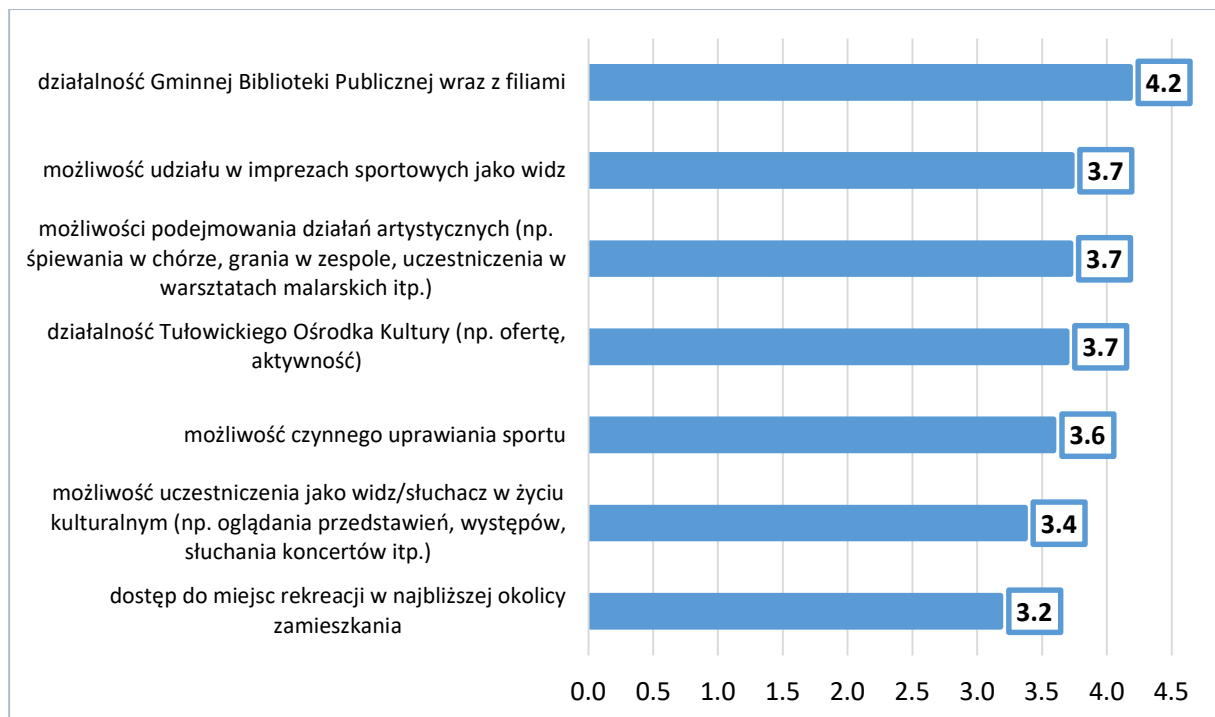
- W przypadku obszaru dotyczącego gospodarki i rynku pracy mieszkańcy pozytywnie ocenili wsparcie udzielane przedsiębiorcom, natomiast zdecydowanie słabiej dostępność oraz atrakcyjność miejsc pracy (odpowiednio 3,1 pkt. i 2,8 pkt.). Działania ukierunkowane na pobudzenie lokalnej gospodarki oraz poprawę na rynku pracy, również w związku ze spodziewanymi skutkami pandemii koronawirusa, powinny stanowić ważny obszar nowej strategii, we współpracy gminy z instytucjami odpowiedzialnymi.

Wykres 6. Ocena czynników w obszarze: RYNEK PRACY (n=237)

- Mieszkańcy umiarkowanie dobrze ocenili ofertę czasu wolnego. Pozytywnie jest postrzegana działalność Gminnej Biblioteki Publicznej oraz jej filii (4,2 pkt.), natomiast nieco niżej działalność Tułowickiego Ośrodka Kultury (3,7 pkt.). Dość wysoko mieszkańcy podsumowali możliwość biernego udziału w imprezach sportowych (3,7 pkt.), jak również czynnego uprawiania sportu (3,6 pkt.). Podobnie jeśli chodzi o możliwości podejmowania działań artystycznych (3,7 pkt.) czy biernego uczestniczenia w życiu kulturalnym (3,4 pkt.). Najniżej respondenci ocenili dostęp do miejsc rekreacji w najbliższej okolicy zamieszkania (3,2 pkt.). Potwierdza to społeczną potrzebę tworzenia atrakcyjnych miejsc i przestrzeni publicznych, sprzyjających aktywnemu spędzaniu czasu wolnego.

Wykres 7. Ocena czynników w obszarze: OFERTA KULTURALNA, SPORTOWA I REKREACYJNA (n=237)

Podsumowując, wśród czynników, które według sondażowego badania wśród mieszkańców pozytywnie oddziałują na jakość życia w gminie, można wymienić:

- obecność przyrody w otoczeniu człowieka oraz dbałość instytucji publicznych o stan środowiska przyrodniczego, w tym dobrze funkcjonujący system gospodarki odpadami;
- dostępność połączeń transportu kolejowego oraz przepustowość głównych tras komunikacyjnych;
- wysoką jakość i dostępność opieki świadczonej nad dziećmi – zarówno w żłobku, jak i przedszkolu;
- wysoką jakość nauczania w szkole podstawowej oraz dostępność świetlic i zajęć pozalekcyjnych dla dzieci;
- pomoc osobom znajdującym się w gorszym położeniu udzielaną przez organizacje społeczne, jak i instytucje gminne;
- wsparcie udzielane przez gminę przedsiębiorcom;
- działalność instytucji kultury, możliwości podejmowania działań artystycznych,
- możliwość udziału w imprezach sportowych jako widz oraz możliwość czynnego uprawiania sportu.

Wśród czynników, które według sondażowego badania wśród mieszkańców mogą negatywnie oddziaływać na jakość życia w gminie, można wymienić:

- jakość powietrza;
- jakość dróg oraz dostępność tras rowerowych;
- niską dostępność transportu zbiorowego;
- niewystarczające przystosowanie budynków publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- niską dostępności bezpłatnych programów profilaktycznych;
- słabo ocenianą działalność ośrodka zdrowia oraz niski dostęp do lekarzy specjalistów;
- słabą dostępność oraz atrakcyjność miejsc pracy;
- niewystarczającą liczbę miejsc rekreacji.

Kluczowe rekomendacje dotyczą podejmowania przez władze samorządowe działań na rzecz:

- poprawy jakości powietrza;
- podnoszenia dostępności i jakości transportu zbiorowego;
- rozwoju infrastruktury rowerowej;
- rozwijania szerokiej i atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego, w tym również tworzenie przyjaznych, atrakcyjnych przestrzeni publicznych, dostosowanych do różnych grup i potrzeb mieszkańców;
- podnoszenia jakości i dostępności opieki zdrowotnej, w tym profilaktyki;
- poprawy warunków życia najstarszych członków lokalnej społeczności (opieka i aktywizacja);
- poprawy atrakcyjności lokalnego rynku pracy i wsparcia osób bezrobotnych;
- ciągłego doskonalenia systemu komunikacji na linii władza lokalna – społeczność lokalna, aktywizowania mieszkańców i włączania ich w procesy decydowania o rozwoju gminy.